

LECKÉK A LIBERTY BÖRTÖNBŐL

Jeffrey R. Holland elder
a Tizenkét Apostol Kvórumából

EOSZ Esti beszélgetés fiatal felnőttek számára • 2008. szeptember 7.
Brigham Young Egyetem

Drága fiatal barátaim, Holland nőtestvérrel nagyon izgatottak vagyunk, hogy ma este veletek lehetünk ezen a világméretű műholdas közvetítésen. Mindig izgalmas dolog a Marriott Központban lenni. Azt kívánom, bár csak ott lehetnénk mindannyiótoknál a helyszínen, hogy személyesen találkozzunk veletek, és kezet rázhassunk. Még nem jöttünk rá, hogyan tehetnénk ezt meg, de a világ bármely táján vagytok is, fogadjátok szeretetünket és üdvözlésünket! Világméretű közönségünk hatalmas volta ellenére reméljük, mindannyian személyesen is érzitek majd, mennyire szeretünk benneteket, és azt is, hogy ma esti üzenetünkből képesek lesztek nyerni valamit, amit személyes életetekben is alkalmazni tudtok majd.

A próféta Liberty börtönében

Általános felhatalmazottakként feladatunk legnagyobb áldásai közé tartozik, hogy meglátogathatjuk az egyház tagjait a világ különböző pontjain, és hogy részesülünk mindabból a történelemből, melyet tagjaink átéltek világszerte. Ennek szellemében kívánom megosztani veletek azokat az érzéseimet, amelyek egyik egyházi megbízatásom során támadtak bennem tavaly tavasszal, mikor megbíztak, hogy látogassak el a Platte City Cövekbe nyugat Missouriban, itt az Egyesült Államokban.

A Platte City Missouri Cövek határos a Liberty Missouri Cövekkel, amely mára az egyháztörténet nagyon híres helyszíne lett. Több fontos egyháztörténeti helyszín található itt, többek között az ironikus nevű Liberty [azaz szabadság] börtön is. Egyháztörténeti tanulmányaitokból valamelyest mindannyian ismeritek Joseph Smith próféta és testvérei élményét, melyet 1838–39 telén, ezen intézményben letöltött raboskodásuk során szereztek. Történelmünkben ez egy szörnyen nehéz időszak volt az egész egyház számára, de különösen magának Joseph Smith prófétának, hiszen ezen időszak alatt leginkább őt érték üldöztetések. Sőt, nyugodtan mondhatom, hogy egészen öt és fél évvel későbbi vértanúhaláláig nem volt még egy ilyen nehéz időszak Joseph életében mint ez a kegyetlen,

törvénytelen és igazságtalan eszközökkel történő bezárása a Liberty börtönben.

Időnk nem engedi, hogy részletesen átbeszéljük mindazon élményeket, melyek az egyháztörténet e pillanatához vezettek, elég az hozzá, hogy mindenféle gond merült fel attól kezdve, hogy 1831 júliusában Joseph próféta kinyilatkoztatást kapott, mely szerint Missouri lesz az a hely, amelyet Isten „a szentek összegyűjtésére... felajánlott”, valamint „Sion városának” felépítése helyéül kijelölt (T&S 57:1, 2). 1838 októberére úgy tűnt, elkerülhetetlenné vált a mormonok és a nem mormonok közötti, mindenre kiterjedő összecsapás ezekben az ügyekben. Miután az említett állam nyugati részének számos megyéjéből kiűzték őket, és abban a hitben, hogy a kialakult feszült helyzet lecsillapításának módjairól szeretnének velük tárgyalni, az egyház öt vezetője – többek között Joseph Smith próféta – békezásló alatt bevonult a missouri nemzetőrség táborhelyére, amely Far West kicsiny települése mellett helyezkedett el Caldwell megyében.

Később kiderült, a békezáslónak semmilyen jelentőséget nem tulajdonítottak, az egyház vezetőit azonnal láncra verték, és szigorú őrizet alá helyezték. A letartóztatásuk utáni reggelen még két utolsó napi szent vezetőt ejtettek rabul, köztük a próféta bátyját, Hyrumot is. Így már összesen heten voltak rabságban.

Az igazságtalanság csakhamar majdnem tragédiába torkollott, amikor a nemzetőrség néhány tisztjéből alakult úgynevezett „haditörvényszék” elrendelte, hogy Joseph Smitht és a hat másik rabot hurcolják ki Far West főterére, és egyszerűen lőjék le. Örökkévaló javára szolgált, hogy Alexander Doniphan dandártábornok – Missouri hadseregének tisztje – bátran és vakmerően visszautasította az embertelen, méltánytalan rendelet végrehajtását. Merész ellenállással – ami miatt akár önmaga is haditörvényszék elé kerülhetett volna – a parancsnokra kiáltott: „Ez hidegvérű gyilkosság! Megtagadom a parancsát... És ha kivégzik ezeket a férfiakat, felelősségre vonom önt egy földi bíróság előtt, Isten engem úgy segítjen!”¹

E bátor és tisztességes tetteivel Doniphan tábornok nem csak a hét férfi életét mentette meg, de örökre belopta magát az utolsó napi szentek minden nemzedékének szívébe.

Miután a kivégzésük megghiúsult, e hét egyházi vezetőnek Far Westből gyalog kellett Independence-be mennie, Independence-ből pedig Richmondba. Parley P. Prattet Daviess megye közelében tartották fogságban, hogy ítélőszék elé állítsák, a másik hat rabot – köztük Josephet és Hyrumot – Libertybe küldték, a szomszédos Clay megye székhelyére, hogy ott várjanak az ítéletre a következő tavaszig. 1838. december 1-jén, a tél beköszöntekor érkeztek meg Libertybe.

A börtönt, mely egyike volt az abban a térségben található kevés és minden bizonnyal visszataszító építménynek, szökésbiztosnak tartották, és valószínűleg az is volt. Két szintje volt. A felsőből, vagyis a földszintről egyetlen kicsiny, nehéz ajtó vezetett ki a külvilágba. Ennek a szintnek a közepén egy csapóajtó volt, melyen keresztül akkoriban a rabokat leeresztették a lenti szintre, vagyis a föld alatti tömlőcbe. A börtön külső falai kb. 70 centiméter vastag faragott mészkőből készültek, a belső fal pedig 30 centiméter vastag tölgyfa rönkökből. A két fal közé kötőanyag nélküli kövek voltak beszórva 30 centiméter vastagon. Ezek a falak együttesen egy hatalmas, gyakorlatilag áthatolhatatlan, 130 centiméteres akadályt képeztek.

A föld alatti tömlőc belmagassága alig érte el a 180 centimétert, és mivel a férfiak közül többen – köztük Joseph Smith is – több mint 180 centiméter magas volt, ez azt jelentette, hogy ha felálltak, folyamatosan össze kellett görnyedniük, feküdniük pedig legtöbbször a börtön padlójának pusztá, érdes kővén kellett, melyre helyenként koszos szénát vagy időnként egy koszos gyékényszőnyeget terítettek.

A foglyok nyers, néha fertőzött ételt kaptak, mely annyira undorító volt, hogy az egyik rab azt mondta, csak „akkor bírták megenni, amikor a kínzó éhség rákényszerítette őket”². Négy alkalommal számoltak be arról, hogy ételük mérgezett volt, ami annyira lebetegítette őket, hogy napokon keresztül felváltva hánytak vagy olyan önkívületi állapotba estek, hogy az sem érdekeltte őket, hogy élnek-e vagy meghalnak. Joseph próféta leveleiben azt mondta a börtönről, hogy az egy „démonokkal körülvett pokol...”, ahol arra vagyunk kényszerítve, hogy mást se halljunk, mint istenkáromló esküdzéseket, valamint istenkáromló jeleneteknek, részegségnek, képmutatásnak és mindenféle erkölcsatlenségnek legyünk a szemtanúi”³. „Nincs takarónk, mely melegen tart – mondta–, és amikor tüzet tudunk

gyújtani, folyamatosan beborít bennünket a füst.”⁴ „Lelkünk elcsüggedt”⁵, „az idegeink pedig remegnek a hosszú bezártságtól”⁶. „Sem toll, sem nyelv, sem az angyalok”, írta Joseph, nem lenne képes leírni „a pokol mindazon borzalmát”, melyet el kellett szenvednünk.⁷ És mindez azon a télen történt – néhány beszámoló szerint –, melyet a leghidegebb télként tartottak nyilván Missouri államban.

Nem az a célom, hogy mindarról a szenvedésről és nehézségről beszéljek, mellyel e férfiak a Liberty börtönben szembesültek, ezért hadd vetítsek ki nektek néhány fényképet, és ezzel be is fejeztem üzenetem bevezető részét. Ígérem, valami másról fogok beszélni.

Az Egyháztörténeti Könyv- és Levéltár jóvoltából

Itt egy fénykép a börtönről. Nagyjából így nézhetett ki akkor, amikor Josephet és fivereit ott fogva tartották.

Ez a kép néhány évvel később készült, amikor az egyház tisztségviselői és történészei ellátogattak a helyszínre. Nem tudom, hogy ez a fickó itt a tetején épp kifelé vagy befelé tart-e.

Itt van egy részlet a börtön egyház általi rekonstrukciójából, amely most már megtekinthető a látogatóközpont. Nézzétek meg a kétszintes elrendezést a kötéllel és a vödörrel, amely az egyetlen összeköttetést jelentette a föld alatti tömlőc és a felső szint között.

És itt van egy portré, melyet Greg Olsen festett. Azt ábrázolja, hogyan írhatott le Joseph néhány olyan ki nyilatkoztatást, melyet bebörtönzése idején kapott.

Itt Liz Lemon Swindle festménye látható, mely az imádkozó Josephet ábrázolja. Nézzétek meg Joseph kétségbeesett, vágyódó tekintetét.

Ez pedig az utolsó képem, mely elvezet *valódi* üzenetemhez, melyet el szeretnék ma este mondani.

A börtön-templom élmény

A legtöbben legtöbbször a Liberty épületét „börtönként” vagy „tömlöcként” említjük – mert természetesen az is volt. De Brigham H. Roberts elder, mikor az egyház történetét feljegyezte, az épületet templomként, vagy pontosabban „börtön-templomként”⁸ emlegette. Neal A. Maxwell elder ugyanezt a kifejezést használta néhány írásában.⁹ Természetesen hiányzott belőle igazi, felszentelt templomaink tisztasága, szépsége, kényelme. Az ott lévő örök és a bűnözők beszéde és viselkedése minden volt, csak nem templomhoz méltó. Sőt, a Liberty szigorú brutalitása és igazságtalansága szöges ellentétben áll a mi templomaink és az ott végzett szertartások felszabadító, irgalmas lelkületével. Milyen értelemben nevezhetjük hát a Liberty

börtönt „templomnak”, – vagy akár csak templomhoz hasonlóan – Joseph Smith személyes fejlődésében és prófétaként betöltött szerepében? Egy ilyen megszólítás mit árul el nekünk Isten szeretetéről és tanításairól, és arról, hogy mikor és hol nyilvánította ki eme szeretetet és a tanításait?

Amikor ezeken gondolkodunk, nem döbbenünk-e rá hirtelen, hogy a lelki tapasztalatokban, kinyilatkoztatással kapcsolatos élményekben, szent élményekben mindannyian részesülhetünk életünk különféle helyzetekben és körülményei közepette, ha akarjuk, ha kitarunk és tovább imádkozunk, ha nehézségeink ellenére is megőrizzük erős hitünket? Szeretjük és nagyra becsüljük felszentelt templomainkat, és a szükséges, felmagasztaló szertartásokat, melyeket ott végeznek. Hála az égnek és az elnöklő Fivéreknek, egyre több épül belőlük, és így egyre többen tudunk eljutni oda. Ezek valóban a legszentebb építmények Isten királyságában, melyeket a lehető leggyakrabban és arra érdemesen kell látogatnunk.

A ma esti üzenet azonban az, hogy amikor kell, akkor részed lehet szent, kinyilatkoztató, mélységesen tanulságos élményben az Úrral, *bármilyen* helyzetben is vagy. Sőt, hadd mondjam ezt el még hangsúlyosabban! Részed lehet szent, kinyilatkoztató, mélységesen tanulságos élményben az Úrral – *életed legnyomorúságosabb helyzetében is* – a legrosszabb környezetben, miközben a legfájdalmasabb méltánytalansággal küszködsz, mikor életed legreménytelenebb eseményeit és küzdelmeit éled át.

Nos, beszéljünk egy kicsit ezekről az állításokról. Mindannyian – ilyen vagy olyan formában, kicsit vagy sokat, drámai vagy alig érezhető módon – el fogunk tölteni egy kis időt a Liberty börtönben, lelki értelemben. Szembesülünk majd olyan dolgokkal, melyekkel nem akarunk, olyasmért, ami talán nem is a mi hibánkból történt. Sőt, talán nehéz körülményekkel kell majd szembesülnünk olyan dolgok miatt, amelyek teljesen igazak és helyénvalóak, olyan okok miatt, melyek *azért* történtek, *mert* megpróbáltuk betartani az Úr parancsolatait. Lehetséges, hogy üldöztetésben lesz majd részünk, szívfájdalmakat kell elviselnünk és a szereteteinktől való távollétet, talán éhezünk és fáznunk kell majd, és magányosak leszünk. Igen, mielőtt életünk végéhez érünk, lehet, mindannyian ízelítőt kapunk abból, amivel a próféták gyakran szembesültek a saját életükben. 1838–39 telének leckéi azonban arra tanítanak bennünket,

hogy *minden* tapasztalat *megváltó* tapasztalattá válik, ha abban a nehézségben is szorosan kitarunk Mennyei Atyánk mellett. Ezek a nehéz leckék azt tanítják nekünk, hogy az ember szorult helyzete Istennek lehetőség, és ha alázatosak és hithűek maradunk, ha hiszünk, és nem kárhozzátjuk Istent a gondjainkért, akkor életünk igazságtalan, embertelen és elviselhetetlen börtöneit templommá alakítja, de legalábbis olyan körülménnyé, amely vigaszt és kinyilatkoztatást, isteni társaságot és békét nyújthat.

De még ennél is tovább megyek. Az imént azt mondtam, hogy a nehéz idők megtörténhetnek velünk. Joseph Fielding Smith elnök, Joseph próféta unokaöccse, és a bebörtönzött Hyrum unokája még valami ennél is erőteljesebbet mondott, mikor felszentelte a Liberty börtön látogatóközpontját 1963-ban. Utalva arra a történetre, melyről ma este szó volt, és látva azt a helyet, ahol nagyapját és nagybácsikáját olyan igazságtalanul fogva tartották, azt mondta, hogy „*kell*”, hogy ilyen dolgok történjenek, tehát nem csak történhetnek, de talán kell is történniük. Így szól: „Miközben annak a kornak a történelmét olvastam, valamint az azt megelőző és az azt követő napokról, arra a következtetésre jutottam, hogy a nehézségek, az üldöztetések, és [abban az időben az egyházzal szembeni] majdnem egyetemes szembenállás mind *szükségszerű* volt. Bármi történt is, ezek mindenképpen népünk tanítóivá váltak. Segítettek megerősíteni [azt].”¹⁰

Leckék a Liberty börtönből

Nos, anélkül, hogy megpróbálnánk eldönteni, hogy az efféle tapasztalatok közül melyek „kötelezőek” és melyek „választhatóak” – de még mindig a mi érdeklőnket szolgálják –, hadd hívjam fel a figyelmet a Liberty börtön néhány leckéjére, olyan tapasztalatokra, melyek „tanítók” voltak Joseph számára, és a mi számunkra is azok lehetnek. Olyan tapasztalatok, melyek nagyban hozzájárulnak a fejlődésünkhöz itt a halandóságban, és a felmagasztosulásunkhoz az örökévalóságban.

E leckék kiválasztásánál egy másik áldást is megnevezek, amely ebből az üldöztetésből származott. Ahhoz, hogy rá tudjak mutatni az esti üzenetem lényegére, azokból a kinyilatkoztatott szavakból merítek, melyek Joseph Smith szájából származnak ama szívzaggató időszakból. Azon szavakból, melyeket ma kanonizált szentírásként használunk a Tan és a szövetségekből. Úgy vélem, nem kellene,

hogy kedvenc szentírásrészeink legyenek – nekem is elég sok rész tetszik ahhoz, hogy csak egyet vagy kettőt tudjak kiemelni – de az biztos, hogy a kedvenc szentírásaim listáján ott lennének azok is, amelyek a Liberty börtön sötétségében íródtak.

Ebből azonnal megtanulhatjuk, hogy Isten nem csak Joseph Smithet tanította a börtöni körülmények közepe, hanem *mindannyiunkat*, az utánunk jövő nemzedékeket is. Micsoda szentírásbeli ajándék! És mily nagy árat fizettek érte! De milyen üres lenne az utolsó napi szentek élete, ha nem rendelkezünk a Tan és a szövetségek 121., 122. és 123. szakaszaival. Ha mostanában nem olvastátok ezeket, arra kérlek, olvassátok el még ma este, de legkésőbb holnap. Ez a házi feladatok, és számon fogom kérni! A szövegük összesen hatoldalnyi, de az a hat oldal meg fogja érinteni a szíveteket szépségével és erejével. Emlékeztetnek majd benneteket arra, hogy Isten gyakran titokzatos módon végzi el csodáit.¹¹ Mindenképpen áldássá változtatta az üldöztetést abból a szempontból, hogy megkaptuk tőle ezeket a szent feljegyzéseket és gondolatokat, melyek mind hangvételüket, mind pedig tartalmukat tekintve olyan tiszták, nemesek és keresztényiek, pedig egy tisztátalan, alantas és csöppet sem keresztényi környezetben jöttek létre.

1. Mindenki szembesül néha nehéz időszakokkal

Nos, akkor jöjjön a Liberty börtön három leckéje. Elárulom, hogy az első ezek közül már szerepelt abban, amit elmondtam, vagyis hogy mindenkinek, beleértve (és talán főleg) az igazaknak, szembesülniük kell majd olyan időszakokkal, melyek próbatételt jelentenek. Amikor ez történik, néha talán félünk attól, hogy Isten magunkra hagyott bennünket, és legalábbis egy időre magunkra maradtunk, és azon tűnődünk, megszűnnek-e valaha is a gondjaink. Egyénekként, családokként, közösségekként és nemzetekként valószínűleg mindenki érezte már vagy érezni fogja azt, amit Joseph Smith, amikor megkérdezte, miért kell, hogy ekkora bánat érje, és meddig marad még vele annak sötétsége és pusztítása. Azonosulunk vele, mikor elszigeteltségének legmélyéről kétségbeesetten azt kiáltotta: „Ó Isten, hol vagy? [...] Meddig tartod vissza a kezéd...? Igen, Ó Urunk, meddig szenvedj[en] [néped] ...mielőtt... bensődet megindítja irántuk a könyörület? (T&Sz 121:1–3).

Ez egy szívből jövő fájdalmas, személyes kiáltás: a szív kiáltása, olyan lelki magány, melyet időnként mi is érezhetünk az életünk során.

Talán már így fiatalon is volt részetek ilyen pillanatokban. Ha igen, remélem, nem túl sokban. Bármikor jönnek is e nyomorúságos pillanataink, nem szabad engednünk azon félelmünknek, hogy Isten magunkra hagyott bennünket, és hogy nem hallja az imáinkat. Ő *igenis* hall minket. Ő *igenis* lát minket. Ő *igenis* szeret minket. Amikor ilyen rettenetes helyzetbe kerülünk, és azt akarjuk kiáltani: „Hol vagy?” elengedhetetlenül fontos emlékeznünk arra, hogy Ő pontosan ott van velünk: ahogy mindig is ott volt! Továbbra is hinnünk kell, továbbra is bízunk kell, tovább kell imádkoznunk és könyögnünk a mennyekhez, még akkor is, ha egy ideig úgy érezzük, az imáink nem hallgattatnak meg, és Isten valahogy eltűnt. Ő *igenis* ott van. Az imáink *igenis* meghallgattatnak. És amikor sírunk, Ő és az égi angyalok velünk könnyeznek.

Amikor magányos, hideg, nehéz idők köszöntenek ránk, túrnunk kell, és ki kell tartanunk. Ez volt a Szabadító üzenete a követelőző özvegyasszony példázatában (lásd Lukács 18:1–8; lásd még Lukács 11:5–10). Kopogtassatok folyamatosan azon az ajtón! Könyörögjete tovább! Közben pedig emlékezzetek rá, hogy Isten hallja a kiáltásaitokat és tud a bánatokról. Ő a ti Atyátok; ti pedig az Ő gyermekei vagytok.

Amikor mindaz, aminek kellett, megtörtént, és mikor már minden leckét, melyet kellett, megtanultunk, ugyanaz történik majd, mint Joseph prófétánál. Pont akkor, mikor a legmagányosabb volt, és a legmesszebb érezte magát a mennyei fültől, akkor volt része a Lélek csodálatos szolgálatában, és a csodálatos, dicsőséges válaszokban, melyeket Mennyei Atyjától kapott. Ebben a zord, föld alatti tömlőben, és e lehangoló időszak közepette Isten hangja szólt:

„Fiam, békesség lelkednek; gyötrelmed és sanyargatásaid csak egy rövid pillanatnyiak;

És aztán, ha jól kitartasz azokban, Isten fel fog magasztalni téged a magasban; és győzedelmeskedni fogsz minden ellenséged felett” (T&Sz 121:7–8).

Az igazságtalan körülmények maguk alá temethetnek bennünket, és bár rosszindulatú és meg nem érdemelt dolgokat tehetnek velünk azok, akikre ellenségként tekintünk – vagy időnként akár azok is, akikről azt gondoltuk, a barátaink – *Isten* mindeközben mégis *velünk van*. Ezért énekelte ma este bámulatra méltó kórusunk Sarah Adams réges-régi hagyományos keresztény himnuszát, melynek címe: „Közelebb hozzád, Istenem”. Ez a ritkán énekelt 4. versszak így szól:

Bánatom köveiből
 Béthelt felépítem;
 Hogy így, gyötrelmeim miatt
 Közelebb legyek hozzád, Istenem!¹²

Nem vagyunk egyedül a mi kis börtöneinkben. Sőt, amikor szenvedünk, talán közelebb vagyunk Istenhez, mint eddigi életünkben valaha is. Az *erről* való tudás minden ilyen helyzetet képzeletbeli templommá tehet.

Földi utazásunkkal kapcsolatban az Úr megígérte: „Az arcotok előtt járok majd. Ott leszek a jobb és a bal kezeten, és Lelkem a szívetekben lesz, angyalaim pedig körülöttetek, hogy hordozzanak” (T&Sz 84:88). Ez egy örökkévaló kijelentés Isten szeretetéről és rólunk való gondoskodásáról, beleértve – és talán legfőképpen – a szenvedés idején.

2. Az igazak is fognak szenvedni

Másodszor is, észre kell vennünk, hogy csak azért, mert nehézségeink támadnak – időnként igazságtalan és látszólag indokolatlan dolgok – nem azt jelenti, hogy nem vagyunk igazlelkűek, vagy hogy érdemtelenek vagyunk az áldásokra, vagy hogy Isten csalódott bennünk. Természetesen a bűnösség valóban szenvedést hoz, és az ilyen viselkedésre az egyetlen megoldás a bűnbánat. De néha az igazak is szenvednek. Jusson eszetekbe, hogy Josephet is arra emlékeztették a Liberty börtön mélyén, hogy bár valóban „gondok közé vettetett”, szenvednie kellett, igazságtalanul vádolták meg, elszakították a családjától, verembe vetették és gyilkosok kezébe került, mindazonáltal ne feledje, hogy *ugyanez történt a világ Szabadítójával is*, és mivel Ő győzedelmeskedett, mi is azt tesszük majd (lásd T&Sz 122:4–7). Mikor megkaptuk ezt a higgadt emlékeztetőt mindarról, amin a Szabadítónak át kellett mennie, a Liberty börtönben kapott kinyilatkoztatásban ez áll: „Az Ember Fia mindezek alá ereszkedett... Te talán nagyobb vagy őnála?” (T&Sz 122:8).

Nem! Joseph Smith nem volt nagyobb a Szabadítónál, és mi sem vagyunk azok. És amikor megígérjük, hogy követjük a Szabadítót, hogy az Ő lábnyomában fogunk járni és az Ő tanítványai leszünk, azzal azt ígérjük, hogy megyünk, amerre az isteni ösvény vezet bennünket. A szabadulás ösvénye pedig így vagy úgy mindig is a Gecsemáné kertjén vezetett át. Ha tehát a Szabadító ilyen méltánytalanságokkal és csüggesztő dolgokkal, effajta üldöztetésekkel, igazságtalanságokkal és szenvedéssel kellett szembesülnie, nem

várhatjuk el, hogy nekünk majd nem kell ezek egy részével szembesülnünk, ha az Ő igaz tanítványainak és hű követőinek szeretnénk nevezni magunkat. Ez pedig teljes mértékben alátámasztja azt a tényt, hogy az igazak – a Szabadító esetében az igazság megtestesítője – tökéletesen érdemesek lehetnek Isten szemében, és mégis szenvedniük kell.

Sőt, hatalmas tanbéli vigasznak kellene lennie számunkra, hogy Jézus az engesztelés folyamán megtapasztalt minden olyan szívfájdalmat, bánatot, minden csalódást és igazságtalanságot, amelyben az emberiségnek része volt Ádámtól és Évától kezdve a világ végezetéig – azért, hogy nekünk ne kelljen azt olyan erősen és mélyen megtapasztalnunk. Bármily súlyos is a terhünk, sokkal nehezebb lenne, ha a Szabadító nem taposta volna ki előttünk az ösvényt, és nem osztzott volna velünk vagy értünk e teher cipelésében.

Joseph próféta szolgálatának kezdetén a Szabadító megtanította neki ezt a tant. Jézus, miután beszélt az oly heves és nehezen elviselhető szenvedésekről, így szólt: „Én, Isten, mindenkiért elszenvedtem ezeket a dolgokat, hogy ha bűnbánatot tartanak [ti, én és mindenki], akkor ne szenvedjenek” (T&Sz 19:16). Fájdalmas és aggasztó pillanatainkban azt hiszem, elborzadnánk, ha arra gondolnánk, hogy ez még rosszabb is lehet, de erre világos a válasz: *lehetne* rosszabb, és *rosszabb is lenne*, és csakis hitünk, bűnbánatunk és az evangélium iránti engedelmisségünk – amely biztosította számunkra a szent engesztelést – akadályozza meg azt, hogy rosszabb *legyen*.

Továbbá vegyük figyelembe, hogy nem csak a Szabadító szenvedett teljesen ártatlanul, hanem a legtöbb próféta, és a szentírásokban szereplő más nagyszerű férfiak és nők is. Nevezz meg egy ószövetségi vagy Mormon könyve-beli prófétát, nevez meg egy újszövetségi apostolt, vagy gyakorlatilag bármelyik vezetőt bármelyik adományozási korszakból – köztük a miénkből is –, és azzal olyasvalakit neveztl meg, akinek volt része szenvedésben.

Hogy mire akarok kilyukadni? Ha rossz napotok van, akkor nagy társaságban vagytok. Nagyon jó társaságban. A legjobb társaságban, ami valaha is létezett.

De ne értsetek félre! Nem kell keresnünk a bánatot. Ne törekedjünk rá, hogy mártírok legyünk. A baj anélkül is ránk talál majd, hogy keresnénk azt. De amikor nyilvánvalóvá válik, hogy egy, a Liberty börtönben eltöltendő rövid időszak vár rátok (lelki értelemben), emlékezzetek erre a két első igazságra,

melyet Josephnek ebben a börtön-templomban tanítottak. Először is, Isten *nem* felejtett el benneteket, másodsor pedig a Szabadító már járt ott, ahol ti, ami lehetővé tette az Ő számára, hogy gondoskodjon a szabadulásotokról.

Ahogy Ésaías próféta írta, az Úr örökre a markaiba metszett bennünket, római szegeket használva írószerszámként. Szenvedéssel fizetve meg az árat, az Atya és a Fiú soha nem fognak elfelejteni, sem elhagyni titeket a szenvedéseitekben. (Lásd Ésaías 49:14–16; lásd még 1 Nefi 21:14–16.) Ők már megtervezték, előkészítették és garantálták a győzelmeiteket, ha ti is vágytok rá, ezért higgyetek, és „jól tartsatok ki” (T&Sz 121:8). A végén mindezek a „java[tokra] válnak majd” (T&Sz 122:7), és látni fogjátok, amint az „örökké tartó uralom... kényszerítő eszközök nélkül száll majd [rátok] örökkön örökké” (lásd T&Sz 121:46).

3. Maradjunk nyugodtak, türelmesek, jószívűek és megbocsátók

A harmadik, és ma este az utolsó dologgal hadd emléktessék benneteket, hogy e nehéz érzések közepe, amikor az ember jogosan lehetne dühös, vagy bosszúsomjas, szemet-szemért és fogat-fogért követelve, az Úr a Liberty börtön-templomából emléktett bennünket, „hogy a papság jogai elválaszthatatlanul össze vannak kapcsolva a menny hatalmaival, és hogy a menny hatalmait csakis az igazlelkűség tantételei alapján lehet irányítani vagy kezelni” (T&Sz 121:36). Ezért még amikor ilyen fájdalmas helyzeteket kell megélnünk, és van bennünk valami, ami szeretne kitörni Isten vagy ember, vagy az ellenség ellen, emlékeznünk kell arra, hogy „semmilyen hatalmat vagy befolyást nem lehet vagy szabad máshogy fenntartani a papság jogán, csakis meggyőzéssel, hosszútűréssel, gyengédséggel és szelídséggel, és színleletlen szeretettel; ...képmutatás és álnokság nélkül” (T&Sz 121:41–42).

Mindig is csodálatos bizonyosság volt számomra Joseph Smith próféta nagyságára és minden prófétánk nagyságára – különösen a Világ Szabadítójának nagyszerűségére, hogy ilyen gyötrelmek és nehézségek közepette nyugodtak, türelmesek, jószívűek és megbocsátók tudtak maradni, hogy még úgy is beszéltek, sőt, úgy is éltek. Képesek voltak rá és meg is tették. Emlékeztek a szövetségeikre, megfegyelmezték önmagukat, tudták, hogy mindig az evangélium szerint kell élnünk, nem csak akkor, amikor az nekünk

megfelelő és nem csak akkor, mikor jól mennek a dolgok. Sőt, tudták, hogy hitünk és keresztény tanítványságunk valódi próbája az, amikor a dolgok *nem* mennek annyira zökkenőmentesen. Azaz, amikor megláthatjuk, miből vagyunk, és mennyire erős az evangélium iránti elkötelezettségünk.

A legklasszikusabb példa erre biztosan az, amikor a keresztre feszítés legfájdalmasabb óráiban a Szabadító képes volt azt mondani, hogy „Atyám! bocsásd meg nekik; mert nem tudják mit cselekesznek” (Lukács 23:34). Nehéz dolog ilyet kérni, mikor fájdalomban van részünk. Nehéz ezt tenni, amikor megsértettek bennünket, vagy amikor fáradtak és idegesek vagyunk, vagy ártatlanul bűnhődünk. De ekkor számít a leginkább a keresztény viselkedés. Ne feledjétek, „a menny hatalmait csakis az igazlelkűség tantételei alapján lehet irányítani vagy kezelni”. És nekünk nagyon is szükségünk van a menny hatalmaira ilyenkor! Ahogy azt Joseph a börtön-templomban megtanulta, hogy még a gyötrelmek és bánatok idején is „benső[unket] töltse be a jószívűség minden ember iránt...; akkor [és csakis akkor] majd megerősödik önbizalm[unk] Isten színe előtt; és a... Szentlélek állandó társ[unk] lesz” (T&Sz 121:45–46).

Az egyetlen módja annak, hogy az isteni hatás segítsen nekünk az, ha hűek maradunk keresztény tantételeinkhez. A Léleknek majdnem lehetetlen feladat behatolnia egy utálattal, haraggal, bosszúval vagy önsajnálattal telt szívbe. Ezek mind ellenkeznek az Úr Lelkével. Másrésztől, a Lélek azonnal képes bejutni az olyan szívbe, amely jószívűségre, megbocsátásra, hosszútűrésre és kedvességre törekszik – az igaz tanítványság tantételeire. Micsoda bizonyosság, hogy az evangélium tantételeit mindig, minden helyzetben alkalmazni kell, és hogyha törekszünk hithűnek maradni, a keresztény élet diadala felett soha nem lehet győzedelmeskedni, bármily borzalmas legyen is a helyzet. Nagyon szeretem ezeknek a nagyszerű, celestialis tanításoknak a fenségét, egy ilyen alávaló környezetben és időben.

Tegyük mindent jókedvvel

A Liberty börtön leckéitől való búcsúként most hadd utaljak e három, ma este említett szakasz közül az utolsó szakasz legutolsó versére. A Liberty börtönben szerzett tapasztalatairól való utolsó kanonizált kijelentésében az Úr azt mondja nekünk prófétáján, Joseph Smithen keresztül: „Ezért szeretett testvéreim, [még a legnyugtalanítóbb időkben

is] tegyük meg *jókedvvel* mindazon dolgokat, amikre erőnkben telik; aztán pedig hadd álljunk mozdulatlanul, a legteljesebb bizonyossággal, hogy meglásuk Isten szabadítását, és az ő karjának felfedését” (T&Sz 123:17; kiemelés hozzáadva).

Mily hihetetlenül optimista és hithű befejező kijelentés ez, egy templom-börtönből! Amikor Joseph ezeket a sorokat leírta, nem tudta, mikor engedik szabadon, vagy hogy szabadon engedik-e valaha. Minden jel arra mutatott, hogy ellenségei még mindig azt tervezik, hogy kioltják az életét. Továbbá a felesége és a gyermekei magukra voltak hagyva, félték, gyakran éheztek és azon tűnődtek, hogyan lesznek képesek gondoskodni magukról férj és apa nélkül. A szentek is ott maradtak otthonuk és a prófétájuk nélkül. Elhagyták Missourit, és Illinois felé indultak, de senki nem tudta, milyen tragédiák várnak majd ott rájuk. Csak ismételni tudom, hogy minden bizonnyal ez volt a legzordabb és legsötétebb időszak.

De még e hideg, magányos órákban is – mondja Joseph – tegyük meg mindent, amit csak tudunk, és *mindezt vidáman tegyük*. Akkor majd jogosan fordulhatunk az Úrhoz, és várhatunk a kegyelmére, és láthatjuk, amint felfedi a karját értünk.

Micsoda nagyszerű hozzáállás, akár jó, akár rossz idők járnak, akár bánatban, akár örömben!

Áldás és bizonyág

Drága fiatal barátaim, ma esti bizonyágom részeként végül egy áldást szeretnék adni nektek. Számomra úgy tűnik, hogy miközben apostoli bizonyágunkat megosztjuk a világgal, két lehetőségünk, sőt, talán kötelezettségünk van. Az egyik az, hogy bizonyágot tegyünk és megosszuk azt. Én igyekeztem és továbbra is igyekszem majd azt tenni. A másik viszont az, hogy megáldjunk másokat. Ahogyan az ősi apostolok is tették, amikor a Szabadító arra kérte őket, hogy tegyék azt, amit ő tett, csak az egész világra vonatkozóan.

Így most mindannyiótokat megáldalak, akik ma este jelen vagytok e hatalmas közönség sorai között – vagy a világ más helyszínén. Megáldalak mindegyikötöket, személyes körülményeitekben, úgy, mintha a kezem a fejeteken nyugodna. Olyan őszintén teszem ezt, ahogyan a bizonyágomat is felajánlom. Az Úr nevében megáldalak benneteket, hogy tudjátok: Isten valóban szeret benneteket, hallja az imátokat, ő ott van mellettetek, és soha nem hagy el titeket.

Megáldom a fivéreket, főként azzal, hogy ti – hogy mi – érdemesek legyünk a papságra melyet viselünk. Hogy hűen éljünk ahhoz a tanítványi mivoltunkhoz, melyre elhívtak bennünket, e nagyszerű rendben, a szent papság rendjében, amely az Isten Fiának rende szerinti papság. Megáldalak benneteket, hogy valóban olyanok legyünk, mint a Mester: hogy még inkább úgy gondolkodjunk, ahogyan Ő, úgy beszéljünk, ahogyan Ő, és több olyan dolgot tegyünk, amelyet Ő is tett. Fivérek, megáldalak benneteket, hogy ha igyekeztek hithűek lenni, akkor a papság minden áldása a tiétek lesz. Ezen áldások közül sokat felsoroltunk ma este a Tan és a szövetségek említett szakaszaiból.

Megáldom a nőtestvéreket is, akik e közönség soraiban ülnek és hangomat hallják. Szeretném, ha tudnátok, mennyire szeretünk benneteket, hogy Isten mennyire szeret benneteket, és hogy a kezdetektől fogva milyen sokat eregették ennek az egyháznak a nőtestvérei a hit zászlaját. Úgy tűnik, minden nemzedékben, az idők kezdetétől egészen eddig a percig és tovább, oly gyakran az életünkben lévő nők – a nagymamák, édesanyák, feleségeink, lányaink, nővéreink vagy unokáink – voltak azok, akik megragadták a hit fátylóját, és a gyönyörű élet zászlaját, és vitték tovább az evangélium tanításait, bárhová is vezette őket, bármilyen nehézségek közé, akár a saját kis Liberty börtönükbe vagy nehéz időszakba. Nőtestvérek, szeretünk és becsülünk benneteket. Azt kérjük, hogy szívetek minden igaz vágya válaszra találjon ma este és mindörökre, és hogy úgy menjetek el erről az áhítatról, hogy szívetekben biztosan tudjátok: Isten, a mennyek és ennek az egyháznak az elnöklő Fivérei nagyon szeretnek és becsülnek benneteket.

Tisztelgek előttetek, az egyház fiatal felnőttei előtt, akik az EOSZ e hatalmas gyülekezetéhez tartoztok, és azt mondom: a jövő a ti kezetekben van. Az én nemzedékem hamarosan át kell hogy adja nektek a stafétát. Isten áldjon meg benneteket, hogy olyan hősiesen, őszintén és erényesen tudjatok szembenézni majd azokkal az időszakokkal, mint ahogyan ma este arról beszéltünk.

Végezetül bizonyágomat teszem, és megpecsételtem ezt az áldást a fejeteken, hogy az Atya és a Fiú valóban élnek. Bizonyágomat teszem arról, hogy Ők közel vannak, és talán akkor vannak a legközelebb a Szentlélekkel együtt, amikor nehézségeket kell átelnünk. Bizonyágomat teszem (és a záróénekünk, melynek címe „Az én jóságom soha nem távozik el tőled” – idézve Ésaiás prófétát – is erről tanúskodik

majd), hogy a mennyek jósága soha nem távozik el tőletek, bármi történjék is (lásd Ésaías 54:7–10; lásd még 3 Nefi 22:7–10). Bizonyágomat teszem arról, hogy a rossz napoknak egyszer vége lesz, a hit mindig győzedelmeskedik, és hogy a mennyei ígéretek mindig beteljesednek. Bizonyágomat teszem arról, hogy Isten a mi Atyánk, Jézus a Krisztus, és hogy ez az igaz és élő evangélium, mely ebben az igaz és élő egyházban található. Bizonyágomat teszem arról, hogy Thomas S. Monson elnök Isten prófétája, a mi prófétánk, aki erre az órára, és napjainkra adatott. Szeretem és támogatom őt, és tudom, hogy ti is ezt teszitek. A Liberty börtön-templomában szerzett élmények szavaival, drága fiatal barátaim, „tartsatok ki... utatokon... ne féljetelek..., mert Isten örökkön örökké veletek lesz” (T&Sz 122:9). Jézus Krisztus nevében, ámen.

JEGYZETEK

1. In *History of the Church*, 3:190–91.
2. Alexander McRae, in *A Comprehensive History of the Church*, 1:521.
3. *History of the Church*, 3:290.
4. Letter to Isaac Galland, Mar. 22, 1839, in *Personal Writings of Joseph Smith*, rev. ed., comp. Dean C. Jessee (2002), 456.
5. Letter to the Church in Caldwell County, Dec. 16, 1838; “Communications,” *Times and Seasons*, Apr. 1840, 85.
6. Letter to Emma Smith, Mar. 21, 1839, in *Personal Writings*, 449.
7. Letter to Emma Smith, Apr. 4, 1839, in *Personal Writings*, 463, 464; spelling and capitalization standardized.
8. Lásd *Comprehensive History*, 1:521 chapter heading; lásd még 526.
9. Lásd “A Choice Seer,” *Ensign*, Aug. 1986, 12.
10. “Text of Address by Pres. Smith at Liberty Jail Rites,” *Church News*, Sept. 21, 1963, 14; italics added.
11. “God Moves in a Mysterious Way,” *Hymns*, no. 285.
12. *Hymns*, no. 100; italics added.